

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropských společenství

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 96/09

V Lucemburku dne 27. října 2009

Rozsudek ve věci C-115/08

Land Oberösterreich v. ČEZ, a. s.

Rakouské soudy zabývající se žalobou na zdržení se imisí ze sousedního pozemku ve sporu mezi vlastníky pozemků a jadernou elektrárnou Temelín musí vzít v úvahu povolení k provozu vydané českými orgány

Uvedené povolení je součástí systému Společenství, jehož cílem je zajistit ochranu obyvatelstva před jaderným nebezpečím.

V Rakousku se může vlastník nemovitosti domoci zákazu imisí vycházejících ze sousedního pozemku, pokud tyto imise překračují na místní podmínky obvyklou úroveň a mají vliv na běžný způsob užívání nemovitosti. Jsou-li však imise překračující tuto úroveň způsobeny zařízením, jemuž bylo vydáno úřední povolení, může se vlastník před soudem domáhat pouze náhrady skutečně způsobené škody.

Land Oberösterreich (spolková země Horní Rakousy) je vlastníkem pozemků určených pro zemědělské účely a agronomické pokusy, na nichž je zřízena zemědělská škola. Tyto pozemky se nacházejí v Rakousku asi 60 km od jaderné elektrárny Temelín, která sama leží na území České republiky a je provozována podnikem dodávajícím elektrickou energii, společností ČEZ. Výstavba a provoz této jaderné elektrárny byly povoleny českými orgány v roce 1985 a tato elektrárna je v plném provozu od roku 2003.

Podle Land Oberösterreich radioaktivita způsobovaná běžným provozem jaderné elektrárny Temelín nebo riziko zamoření spojené s jejím provozem a s jejími případnými poruchami trvale narušují běžné užívání jejich pozemků.

Z tohoto důvodu Land Oberösterreich a někteří soukromí vlastníci pozemků požádali Landesgericht Linz (zemský soud v Linci), aby společnosti ČEZ uložil zdržet se imisí nebo možných imisí spojených s ionizujícím zářením, které může vycházet z elektrárny Temelín, a uzpůsobit tuto elektrárnu tak, aby splňovala platné technické normy, nebo zastavit její provoz v případě, že nebude možno provést nezbytná uzpůsobení.

Rakouský soud konstatoval, že v Rakousku existuje rozdílné zacházení mezi průmyslovými zařízeními s povolením vydaným tuzemskými orgány a zařízeními, jimž bylo povolení uděleno orgány jiného členského státu, jelikož v případě žaloby na zdržení se imisí, která směřuje proti držiteli takového povolení, se k povolením vydaným posledně uvedenými orgány nepřihlíží.

V tomto ohledu rakouský soud Soudnímu dvoru položil otázku, zda zásada zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti takové rozdílné zacházení umožňuje a zda by povolení vydané českými orgány k provozu jaderné elektrárny Temelín mělo být v Rakousku v rámci takového soudního sporu uznáno.

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že průmyslová činnost provozovaná v elektrárně Temelín spadá zejména do oblasti působnosti Smlouvy o ESAE¹.

Dále Soudní dvůr uvedl, že podniky, které provozují zařízení nacházející se v členském státě, jsou obvykle podniky zřízenými v souladu s právem tohoto státu a že jejich situace je srovnatelná se situací státních příslušníků tohoto státu. V důsledku toho musí být rozdílné zacházení v neprospěch zařízení, jehož úřední povolení bylo vydáno v jiném členském státě než v Rakousku, považováno za rozdílné zacházení na základě státní příslušnosti. Zásada zákazu jakékoli diskriminace na základě státní příslušnosti přitom představuje obecnou zásadu práva Společenství, která se použije rovněž v rámci Smlouvy o ESAE.

Soudní dvůr připomněl, že Společenství má na základě Smlouvy o ESAE normotvornou pravomoc k tomu, aby za účelem ochrany zdraví zavedlo povolovací systém, který bude uplatňován členskými státy. Vydávání úředních povolení k výstavbě a provozu jaderných zařízení, pokud jde o jejich aspekty související s ochranou zdraví před riziky vyplývajících z ionizujícího záření pro obyvatelstvo, tedy spadá do oblasti působnosti Smlouvy o ESAE. Z toho vyplývá, že rozdílné zacházení v neprospěch jaderných zařízení s úředním povolením vydaným v jiném členském státě musí být přezkoumáno ve světle této Smlouvy.

Dále Soudní dvůr uvedl, že diskriminace na základě státní příslušnosti nemůže být odůvodněna cíli čistě hospodářské povahy, jako je ochrana zájmů domácích hospodářských subjektů.

Soudní dvůr zejména připomněl, že na úrovni Společenství byly přijaty základní standardy ochrany zdraví obyvatelstva před nebezpečím vyplývajícím z ionizujícího záření, jejichž dodržení bylo ověřeno Komisí v Temelíně po přistoupení České republiky k EU. Krom toho již v době před tímto přistoupením byly otázky související s bezpečností této elektrárny přezkoumány Komisí a byly předmětem doporučení a monitorování ze strany uvedeného orgánu, jejichž cílem bylo uvést uvedenou elektrárnu na srovnatelnou úroveň jaderné bezpečnosti, jaká existuje pro podobné reaktory nacházející se v jiných zemích Evropské unie.

Navíc Soudní dvůr zdůraznil, že pro případ selhání systému ochrany zavedeného podle Smlouvy o ESAE mohou členské státy podniknout různá opatření na úrovni Společenství k prosazení nápravných kroků, které by mohly být v tomto ohledu nezbytné.

Za těchto podmínek **Rakousko nemůže odůvodňovat diskriminaci uplatňovanou ve vztahu k úřednímu povolení k provozu jaderné elektrárny Temelín vydanému v České republice** tím způsobem, že se bude dovolávat nutnosti chránit život, zdraví obyvatelstva, životní prostředí nebo vlastnické právo. Stávající normativní rámec Společenství, do jehož kontextu toto povolení částečně spadá, totiž právě zásadním způsobem přispívá k zajištění ochrany těchto hodnot. Proto nemůže být uvedené rozdílné zacházení kvalifikováno ani jako nezbytné, ani jako přiměřené ve vztahu k uvedenému ochrannému cíli.

¹ Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Společenství nebo platnosti aktu Společenství. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat totožný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) (+32) 2 2964106